

[Poul Møller.]

realitet — ganske vist ikke nationalegoistiske synspunkter i det danske folk, dem tager man ikke noget hensyn til. Det ved jeg heller ikke om man skal, men skal der dog ikke i det høje ting tages lige så meget hensyn til det danske folks følelser som til andre folks følelser? Er det danske folks følelser det eneste, der ikke må tages hensyn til under behandlingen af vigtige sager? Man får efterhånden fornemmelsen deraf.

Jeg har set, at det radikale venstres landsmøde har hyldet den højtærede undervisningsminister for den måde, hvorpå han har gennemført denne sag; og det er jo klart, med de traditioner, det radikale venstre har i spørgsmålet om folketingets stilling lige over for regeringen og lige over for andet — var det ikke Hørup, der sagde: ingen over og ingen ved siden af folketinget? — det er klart, at med denne tradition må den højtærede undervisningsminister have gjort sig fortjent til en meget stor hyldest på det radikale venstres landsmøde. For sjældent har man set et folketing blive skubbet til side, som det er sket i dette tilfælde.

Den højtærede undervisningsminister udtalte ved første behandling, at det var særdeles muligt for folketinget at foretage ændringer, og at det var folketinget, der skulle bestemme, hvor meget der skulle udleveres. Men sandheden har været den, at når vi under udvalgsbehandlingen har spurgt, om der kunne stilles ændringsforslag, har man svaret, at det kunne der godt, men selvfølgelig kun formelt; der kunne derimod ikke vedtages ændringsforslag med hensyn til gavens omfang, fordi man var forpligtet over for Islands regering med hensyn til gavens omfang — ellers måtte forhandlingerne med den islandske regering føres forfra igen. Det er jo en mærkelig gavedisposition. Folketinget, der skal vedtage denne gave, får at vide, at der kan ikke ændres ved dens omfang, for så skal der føres nye forhandlinger; man har forpligtet sig med hensyn til gavens omfang.

Det fremgår også af bilag til betænkningen, hvordan folketingets udvalg er stillet. Man spørger, hvorfor Flatøbogen og Codex Regius er med i det, der skal udleveres; de hører i hvert fald ikke med til Den arnamagnæanske Stiftelse, og man

får det svar, at for at få en tilfredsstillende ordning med Island var det nødvendigt, at disse to bøger fra det kgl. bibliotek også blev udleveret — for at få en tilfredsstillende ordning med Island! Og samtidig siger man, at folketinget skal foretage en gavedisposition, og at vi selv kan bestemme gavens omfang, men for at få en for Island tilfredsstillende ordning skal to bøger, der ikke hører til stiftelsen, udleveres, bøger, som ikke vedrører den islandske kultur, men den norske og den grønlandske og den fællesnordiske kultur.

Det er oplyst for os under udvalgsbehandlingen, at ingen af folketingets partier har været orienteret om denne sag, før aftalen med Island var sluttet. Vi har dog det udenrigspolitiske nævn, og vi har drøftet mange store ting og mange små ting i det udenrigspolitiske nævn. Men denne sag har ikke været drøftet. Der blev den 13. april hos den højtærede formand holdt et møde med partilederne om tilrettelæggelsen af afslutningen af folketingets arbejde. Statsministeren var til stede, og statsministeren gav på dette tidspunkt en redegørelse for, hvilke lovgivningsforanstaltninger regeringen agtede at kræve gennemført, og hvilke nye love vi kunne vente i denne samling; han talte om landbrugslove, og han talte om SAS. Men han nævnte ikke, at der ville komme et forslag om de islandske håndskrifers udlevering til Island, skønt man i de samme dage sad i forhandlinger med den islandske regering. Intet fandt man anledning til at nævne herom over for partiernes ledelse.

Man må forstå, at folketinget har i hvert fald ingen anledning til at hylde den højtærede undervisningsminister for hans fremgangsmåde i denne sag, for den enestående måde, hvorpå han har tilsidesat folketinget i hele dette spørgsmål. Jeg misunder ikke de flertalspartier, som der er trukket så store vekslers på. Der trækkes hver dag vekslers på deres tålmodighed, det ved vi alle sammen, men i denne sag er der vistnok trukket de største vekslers, fordi man ikke har forelagt dem sagen, men man har regnet med deres stemmer.

Vi får lejlighed til at drøfte spørgsmålet i morgen om folketingets stilling som forhandlingskammer og -ting, men man kan vel allerede i dag spørge, hvor længe folke-